

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. de heer [REDACTED]
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Amsterdam, 3 oktober 2014

Onderwerp: bescherming voor journalisten in de *Verordening Dataproductie* (artikel 80)

Geachte heer De Jong,

Tijdens de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 9 en 10 oktober zal de toekomstige Verordening Dataproductie besproken worden. NDP Nieuwsmedia, de brancheorganisatie voor nieuwsbedrijven in Nederland, wil u er in deze brief op wijzen dat het cruciaal is dat het belang van de journalistiek wordt erkend in deze Verordening. Een sterke exceptie voor journalistieke doeleinden is onmisbaar voor het behoud van een sterke, onafhankelijke pers in Europa.

Het voorstel van de Europese Commissie voor de Verordening Dataproductie bevat met artikel 80 een exceptie voor journalistieke doeleinden. Deze essentiële exceptie is gedurende de wetgevingsprocedure tot nu toe ernstig verzwakt. De meest recente teksten van de Verordening (Raad en Europees Parlement) garanderen te weinig bescherming voor de journalistiek. Een eventuele goedkeuring van de nu voorliggende formulering zou dus een enorme stap *achteruit* betekenen ten opzichte van zowel het oorspronkelijke voorstel als artikel 9 van de Richtlijn Dataproductie (95/46/EG). Een sterke exceptie is belangrijker dan ooit tevoren als waarborg voor de journalistiek. Het arrest van het Europees Hof van Justitie in de Google Spanje-zaak van 13 mei jl. (C-131/12) inzake het 'recht vergeten te worden' heeft duidelijk gemaakt dat het Europese hof privacy boven de vrijheid van meningsuiting stelt. Als het 'recht vergeten te worden' niet gepaard gaat met een expliciete uitzondering voor de journalistiek, is de persvrijheid in gevaar.

Om persvrijheid te garanderen vragen wij u namens Nederland te pleiten voor een *bindende* exceptie in de toekomstige Verordening Dataproductie. De exceptie van artikel 80 lijkt echter optioneel in zowel de tekst van de Raad ("*reconcile*") als in de tekst van het Europees Parlement ("*whenever this is necessary*"). Dit brengt de bescherming van de journalistiek in gevaar. De huidige nationale vrijstellingen zullen namelijk niet langer van toepassing zijn als de nieuwe Verordening in werking treedt. Mocht een exceptie aan lidstaten zelf worden overgelaten, dan kan niet worden voorzien of alle lidstaten een vrijstelling zullen invoeren.

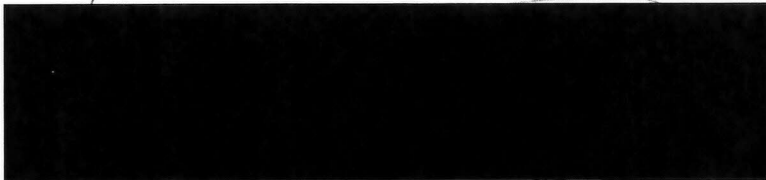
Oplossingen

1. De journalistiek speelt een cruciale rol in de democratie. Een rechtstreeks toepasselijk en bindende vrijstelling op de verwerking van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden in artikel 80 is de beste manier om een sterke, onafhankelijke pers in Europa te waarborgen. Deze vrijstelling zal duidelijk de hoofdstukken die niet van toepassing zijn voor journalistieke doeleinden moeten noemen, inclusief Hoofdstuk VIII.
2. Een sterke en heldere exceptie voor journalistieke doeleinden belemmert de bescherming van andere vormen van meningsuiting niet. Daarnaast zou een aan artikel 80 toe te voegen tweede lid publicisten op bijvoorbeeld weblogs en fora kunnen beschermen, zonder het doel van de journalistieke exceptie te verstoren.

Met deze brief sluiten wij overigens aan bij de zienswijze van de European Newspaper Publishers' Association (ENPA), de European Magazine Media Association (EMMA) en de European Federation of Journalists (EFJ). Voor gedetailleerde opmerkingen over de Ontwerpverordening en tekstsuggesties voor een sterke en heldere exceptie verwijzen wij naar hun brief die als bijlage is toegevoegd.

Wij roepen de Nederlandse delegatie met klem op de zorgen van de journalistiek nauw te betrekken bij de Nederlandse inbreng voor de totstandkoming van de Verordening.

Met vriendelijke groet,



Bijlage: gezamenlijke brief ENPA, EMMA en EFJ